

SOW-Gemeente Berlicum-Rosmalen

BELEIDSPLAN 2014-2017 (Revitaliseringsplan)

INLEIDING

Naar aanleiding van veranderende omstandigheden binnen onze gemeente is het een goed moment om ook een nieuw beleidsplan op te stellen. Per 1 oktober 2014 gaat onze predikant van een fulltime naar een 2/3 predikantsplaats. Dit feit en het feit dat er financiële zorgen zijn in onze gemeente, heeft geen gevolgen voor de visie over ons gemeente zijn, maar wel voor het beleid dat wij voeren binnen onze gemeente.

Het moment van opstellen van een beleidsplan is ook een moment dat er om vraagt pas op de plaats te maken en je af te vragen of je nog met de goede dingen bezig bent. Daarbij moet voor onze gemeente worden opgemerkt dat er zich bij de jaarlijkse keuze voor een bepaald jaarthema al telkens zo'n moment voordoet. Bij deze keuze wordt namelijk telkens de vraag gesteld welk jaarthema voor het a.s. seizoen voor onze gemeente het meest geschikt is. Zo kwamen de afgelopen jaren de volgende thema's ter sprake: Gastvrijheid (2008/09), Levensweg (2009/10), Op Adem (2010/11), Generaties – wat wil je met elkaar? (2011/12), Golfslag van de Tijd (2012/13) en Er zit muziek in de Kerk (2013/14) (zie bijlage III).

Het schrijven van een nieuw beleidsplan kan voor een groot deel niet anders zijn dan het doortrekken van de lijnen die in deze jaarthema's al zijn uitgezet.

Halverwege 2017 zal er in onze gemeente een wissel overgaan waarbij ook weer andere keuzes kunnen worden gemaakt, o.a. wat betreft de omvang van de predikantsformatie. Dan gaat onze predikant namelijk met emeritaat. Daarom is ervoor gekozen om in dit beleidsplan uit te gaan van de periode van 2014-2017

1 VISIE - Wat ons voor ogen staat

Wij willen binnen de Protestantse Kerk in Nederland in gemeenschap met de kerk van alle tijden en plaatsen, een gemeente van Christus zijn met een open karakter, met een positieve uitstraling naar binnen en naar buiten. Een gemeente waar een ieder zich thuis kan voelen met zijn of haar levens- en geloofsverhaal, man en vrouw, oud en jong, autochtoon en allochtoon, homo en hetero, links en rechts. Een gemeente van eenheid in verscheidenheid.

Wij willen samen gemeente zijn:

hier in Berlicum-Rosmalen, met elkaar op weg
zoekend naar vormen om mensen van nu
te helpen geloven, dat het verhaal van God en de mensen
niet oud is, maar fonkelnieuw.

We doen dat door

te **VIEREN**, van zondag tot zondag
van feest tot feest, bij woord en water, brood en wijn
dat er hoop is en toekomst
vanwege de woorden en daden van Jezus.

te **LEREN**, steeds weer opnieuw
met het oor op de Schriften en het oog op de wereld
welke weg de mensen kunnen gaan om zelf overeind te blijven
en anderen overeind te helpen
op weg naar de stad van de vrede.

OM te **ZIEN** naar wie deel uitmaken van onze gemeente,
met een open oog voor ieders eigenheid en gaven,
attent op wat er in het leven van een ieder omgaat.

te **DIENEN**, elkaar te verplichten, te doen wat we zeggen
en te zeggen wat we doen.
kiezend voor wie kwetsbaar is en geen helper heeft,
veraf en dichtbij.

2. UITGANGSPOSITIE - Wat ons gegeven is

2.1 De plaatselijke gemeente

Op 2 januari 1992 werd een federatie tussen de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk, beide te Berlicum-Rosmalen, gevormd. Het verenigingsproces tot één Protestantse Gemeente kwam in volle gang en is in 2007 afgerond.

Ons plaatselijk proces maakte deel uit van het landelijke proces van Samen op Weg, dat resulteerde in de totstandkoming van de PKN, de Protestantse Kerk in Nederland. De naam "Samen op Weg" sprak ons daarbij dermate aan dat wij deze ook gekozen hebben voor onze gefuseerde gemeente: Samen Op Weg Gemeente Berlicum-Rosmalen.

Het karakter van onze gemeente wordt voor een deel bepaald door het gegeven dat vrijwel iedereen hier van elders is komen wonen. Verbanden die elders vaak van oudsher gegeven zijn (familieverbanden, een protestants verenigingsleven, sociale contacten e.d.), bestaan hier vrijwel niet. Daarbij komt dat onze betrekkelijk kleine gemeente woonachtig is in een groot gebied. Daardoor vindt ontmoeting niet spontaan plaats, maar moet deze bewust worden gezocht. Dat velen hun wortels elders hebben, en daarmee ook een belangrijk deel van hun relaties (familie, vrienden), maakt de vorming van een hechte gemeente tot een enigszins heikel aandachtspunt.

De gemeente wordt tot 1 oktober 2014 gediend door een fulltime predikant, daarna zal er sprake zijn van een 2/3 predikantsplaats.

2.2 Het huis van onze gemeente

In april 1999 werd de renovatie en uitbreiding van het huidige kerkgebouw gerealiseerd. Daardoor zijn er tot op de dag van vandaag voldoende mogelijkheden voor de viering van de eredienst en de diverse andere activiteiten.

2.3 Een actieve gemeente

Er is een breed scala aan activiteiten, zoals voor jongvolwassenen, gespreksgroepen, het leerhuis, het kerkcafé, het kerkrestaurant, de groothuisbezoeken, diverse oecumenische activiteiten enz. Deelname daaraan wordt gestimuleerd, ter verdieping van geloof en geloofsbeleving en ook tot verdieping van de onderlinge ontmoeting.

Een groot aantal gemeenteleden draagt bij aan pastoraal werk, catechese, kindernevendienst en vele andere taken binnen de gemeente. Er wordt naar gestreefd om, bij het beroep dat op mensen gedaan wordt, aan te sluiten bij de persoonlijke gaven en talenten. Tevens wordt het belangrijk geacht dat juist ook degenen die nog niet zo lang deel uitmaken van de gemeente zich uitgenodigd weten actief mee te doen.

2.4 Oecumene

In de plaatselijke gemeenschappen neemt de gemeente een bescheiden plaats in. Dit is het gevolg van de samenstelling van de plaatselijke bevolking, die merendeels tot de Rooms-Katholieke Kerk behoort.

Er bestaan goede contacten met de twee belangrijkste r.k. parochies die zich binnen onze gemeente bevinden: Rosmalen en Berlicum/Middelrode, waarbij het contact met de laatste het meest innig is. Dat zal ongetwijfeld samenhangen met het feit dat ons kerkgebouw in Berlicum staat. Voorts bestaat er al jarenlang een hartelijk contact met de abdij van Berne in Heeswijk.

Geconstateerd kan wel worden dat de oecumenische samenwerking onder druk staat door de ingrijpende herstructurering en inkrimping van de r.k. parochies, die in die kringen heel veel tijd en aandacht opeisen.

2.5 Burgerlijk

Onze kerkelijke gemeente bevindt zich op het gebied van de burgerlijke gemeente 's-Hertogenbosch (Rosmalen, Grootte Wielen) en Sint Michielsgestel (Berlicum). Deze "gespletenheid" brengt met zich mee dat van een vanzelfsprekend inspelen op gemeentelijke ontwikkelingen niet snel sprake zal zijn. Waarbij ook ongetwijfeld van belang is dat de bestuurlijke centra van deze beide gemeenten zich buiten ons gebied bevinden. Mogelijk zou het samen optrekken met andere gemeenten hier nieuwe perspectieven in kunnen bieden, maar vooralsnog lijkt de motivatie hiertoe niet sterk aanwezig te zijn.

3. Organisatie en bestuur

3.1 Kerkenraad

De kerkenraad bestaat idealiter uit 16 leden, onder wie de predikant, 7 ouderlingen (inclusief voorzitter kerkenraad, scriba en 4 pastorale ouderlingen, 1 jeugdouderling), 5 diakenen en 3 bevestigde ouderlingen-kerkrentmeesters. Momenteel is er een vacature voor een jeugdouderling en voor een ouderling-kerkrentmeester.

Vanuit de kerkenraad worden de volgende organen gevormd:

- de pastorale raad
- de jeugdraad
- de diaconale raad
- het college van kerkrentmeesters

Raden en college functioneren in grote zelfstandigheid onder voorzitterschap van een kerkenraadslid. In moderamen en kerkenraad wordt regelmatig gerapporteerd. Als er belangrijke wissels overgaan worden plannen daartoe tijdig ingebracht bij moderamen, om een goede bespreking binnen de kerkenraad voor te bereiden.

Het moderamen van de kerkenraad bestaat tot op heden uit 5 leden: Voorzitter, scriba, predikant namens de pastorale raad, een lid uit de

diaconale raad, een lid uit het college. Vanaf het moment dat onze predikant een 2/3 predikantsplaats gaat invullen, zal hij geen deel meer uitmaken van het moderamen en zal een ander lid van de pastorale raad deze plaats innemen.

Het moderamen voert het dagelijks beleid, coördineert activiteiten en legt van haar acties en voornemens tot beleid aan de kerkenraad verantwoording af ter goedkeuring of ter vaststelling of ter verdere uitwerking.

Voorts bereidt zij de kerkenraadsvergaderingen voor, welke tenminste 6 maal per jaar gehouden worden.

De kerkenraad ontwikkelt, vaak vanuit verdiepingsonderwerpen, het algemene beleid en evalueert en stimuleert al datgene dat ter opbouw en instandhouding van de gemeente gedaan wordt.

Binnen de kerkenraad wordt ook in ieder voorjaar het jaarthema van het nieuwe seizoen vastgesteld.

3.2 Pastorale Raad

De doelstellingen en werkwijze van de pastorale raad zijn vastgelegd in een apart pastoraal deelbeleidsplan (zie bijlage Ia).

De predikant is voorzitter van de pastorale raad.

Binnen de gemeente functioneren 3 wijkteams: Berlicum e.o., Rosmalen en de Groote Wielen. Een wijkteam bestaat uit een pastoraal ouderling en een diaken en diverse contactpersonen.

De prioriteiten m.b.t. het pastorale werk van de predikant worden door de raad besproken en zo nodig voorgelegd aan moderamen en kerkenraad.

3.3 Jeugdwerk

Het jeugdwerk heeft een belangrijke plaats binnen onze gemeente. Hierbij hebben de jeugdouderlingen een coördinerende en stimulerende taak.

Inmiddels werd een deelbeleidsplan voor het jeugdwerk opgesteld (zie bijlage Ib)

3.4 Diaconale Raad

De doelstellingen en werkwijze van de diaconale raad zijn vastgelegd in een afzonderlijk deelbeleidsplan (zie bijlage Ic).

3.5 College van Kerkrentmeesters

De doelstellingen en werkwijze van het college van beheer zijn vastgelegd in een afzonderlijk deelbeleidsplan (zie bijlage Id).

3.6 Publiciteit

Het belangrijkste publiciteitsorgaan is de Antenne, een kerkblad dat 10x per jaar verschijnt en wordt verspreid onder abonnees. Naast de Antenne is er iedere zondag een zondagsbrief, de z.g. "Bij de Hand".

Meer gericht op de buitenwacht is de website www.sowberlicumrosmalen.nl waar alle direct belanghebbende raden en personen toegang toe hebben als het gaat om het beheer van hun specifieke informatie. Bij naar buiten gerichte activiteiten wordt gebruik gemaakt van de diverse regiobladen en kabelkranten.

Aan het begin van het nieuwe seizoen (oktober) wordt aan alle gemeenteleden een informatieboekje verstrekt met alle activiteiten, adressen enz.

Rond de Actie Kerkbalans verschijnt er een wervende folder die persoonlijk aan alle ingeschreven gemeenteleden wordt aangeboden.

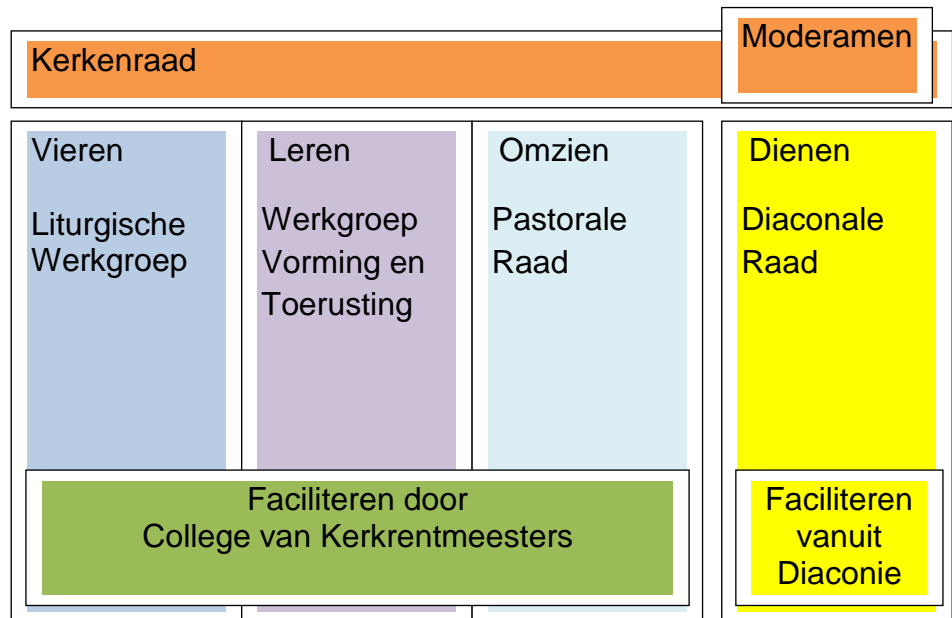
Binnen de kerkenraad is onlangs de bezinning gestart rond het gebruik van sociale media (Facebook en Twitter) en andere vormen van moderne communicatie met het doel ook jongeren en mensen uit de buitenste cirkels van betrokkenheid te kunnen bereiken. Er is een commissie opgericht om een en ander verder vorm te geven. Het ligt in de bedoeling het informatieboekje voor seizoen 2014/15 al een ander karakter te geven.

3.7 Nieuwe plannen

Met ingang van het moment dat de predikant een 2/3 predikantsplaats gaat vervullen zullen een aantal taken en verantwoordelijkheden die van oudsher door hem werden verricht dan wel door hem werden geïnitieerd, door andere gemeenteleden worden uitgevoerd of geïnitieerd.

Het ligt in de bedoeling de verantwoordelijkheden en organisatie van de verschillende werkvelden, zoals benoemd in hoofdstuk 4 van dit beleidsplan, onder te brengen in verschillende werkgroepen en raden, onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad (zie figuur 1). Het benoemen van deze werkgroepen/raden heeft als doel een duidelijke verdeling van de verantwoordelijkheden en taken in de werkvelden van het gemeente- en kerkenwerk aan te brengen. In elke werkgroep/raad is vertegenwoordiging door kerkenraadsleden gewaarborgd, maar er kunnen ook niet-kerkenraadleden zitting hebben in de verschillende werkgroepen/raden. Het College van Kerkrentmeesters faciliteert de Liturgische werkgroep, de Werkgroep vorming en toerusting en de Pastorale Raad. Het werk van de Diaconale Raad wordt gefaciliteerd vanuit de Diaconale Raad zelf. Elke werkgroep/raad werkt met een jaarplan. De Liturgische werkgroep, de Werkgroep vorming en toerusting en de Pastorale Raad leggen het jaarplan met financiële onderbouwing telkens ter goedkeuring voor aan het College van Kerkrentmeesters.

In de toekomst zou er een aparte begroting voor iedere werkgroep/raad afzonderlijk gemaakt kunnen worden.

Figuur 1. Structuur kerkorganisatie met Kerkenraad, werkgroepen, raden en college voor de 4 werkvelden (Vieren, Leren, Omzien, Dienen).

4. DE WERKVELDEN

4.1 WERKEN MET EEN JAARTHEMA

Visie

Het is goed om regelmatig pas op de plaats te maken en een nieuwe, bewuste en creatieve keuze te kunnen maken als het gaat om activiteiten binnen de gemeente. Voor die keuze is nodig een open oog voor wat op dat moment dienstbaar is aan de opbouw van de gemeente en wat de geloofsbezinning van de gemeenteleden voedt.

Beleid

In onze gemeente wordt al geruime tijd gewerkt met een jaarthema. Dit thema staat in nauwe relatie met de actuele situatie van onze gemeente in deze tijd. Bij de keuze van het thema wordt heel zorgvuldig te werk gegaan. Vanuit de dienstenorganisatie van de Protestantse Kerk Nederland wordt de laatste jaren ook een jaarthema aangereikt, maar dat is in alle gevallen heel algemeen van aard (geloof, hoop, liefde). Bij een eigen keuze kan de specifieke situatie van onze gemeente worden meegenomen. Het thema wordt theologisch doordacht en wordt uitgewerkt in een scala van (mogelijke) activiteiten. Het is uiteraard niet zo dat alles in de gemeente in het teken van een jaarthema komt te staan. Er zijn vele activiteiten die gewoon hun eigen gang hebben en houden (gespreksgroepen, catechese, literatuurkring enz.). Nadat een seizoen is afgesloten heeft het thema dat aan de orde is geweest niet afgedaan. Het blijft meespelen in beleid en in activiteiten. Het blikje Fair Trade ananas (ananas als wereldwijd symbool van gastvrijheid), dat bij het jaarthema gastvrijheid in 2008-2009 zijn intrede deed, wordt nog steeds gebruikt als geschenk bij het verwelkomen van nieuw-ingekomenen. Het thema generaties kreeg in een volgend seizoen een vervolg in een heel geslaagde musical voor jong en oud. Enz. Bij een jaarthema kijken we dus slechts 1 jaar vooruit. Zo blijven we flexibel en gevoelig voor wat er gaande is en voor wat aandacht vraagt. Zie uitgebreider: Bijlage III "In het spoor van de jaarthema's."

Nieuwe plannen - het seizoen 2014-2015

Binnen de kerkenraad is als jaarthema voor 2014-2015 gekozen voor "Wie viert, die blijft". Dit is in aansluiting op het 200-jarig jubileum van de protestantse (voorheen Hervormde) gemeente van Berlicum-Rosmalen op 1 november 2014. Voorts wordt op 4 en 5 mei 2015 70 jaar bevrijding gevierd (in deze streken eigenlijk al in september 2014). De kerkenraad heeft inmiddels ingestemd met een voorstel voor activiteiten van de jubileumcommissie, verspreid door het seizoen :

1. Aftrap, thema "In den beginne....."
Periode 1814 – 1914, expositie deel 1, presentatie jubileumboek, dienst door catechesegroep.
2. thema "Oud en Nieuw"
Periode 1914 – 2014, expositie deel 2, dienst met oud-dopelingen, activiteiten vanuit groep senioren.

3. Start van de periode die voor ons ligt 2015 en verder....
Uitvoering musical "Ester"
4. Openluchtdienst, gezamenlijke dienst met katholieken

Verdere activiteiten worden beschreven in het jaarboekje 2014-2015, dat zoals gebruikelijk onder alle gemeenteleden zal worden verspreid.

4.2. VIEREN

4.2.1 Visie

Uit de Visie (zie Hfdst.1):

"... te VIEREN, van zondag tot zondag
van feest tot feest, bij woord en water, brood en wijn
dat er hoop is en toekomst
vanwege de woorden en daden van Jezus."

4.2.2 Beleid

In het "vieren", waarbij de zondagse eredienst centraal staat, wordt gestreefd naar een vorm van eredienst, waarbij zoveel mogelijk mensen zich betrokken voelen, van jong tot oud, ongeacht verschillen in afkomst en spiritualiteit.

Tot op heden wordt dit als volgt uitgewerkt:

- Hoogtepunten zijn de bediening van de Heilige Doop en de viering van het Heilig Avondmaal, waaraan ook de kinderen deelnemen.
- In de regel wordt het leesrooster van de Eerste Dag aangehouden. waarbij wat boven (in de kerkzaal) aan de orde komt aansluit bij beneden (de kinderen in de Kiem).
- Wat betreft de liederenkeuze wordt ernaar gestreefd om een goed evenwicht te hebben tussen het vertrouwde en het nieuwe kerklied. Na de invoering van het nieuwe Liedboek wordt m.n. hieruit geput, maar ook liederen uit andere bronnen blijven mogelijk.
- De cantorij geeft eens per maand en bij hoogtijdagen een extra feestelijk cachet aan de eredienst.
- Bij bijzondere diensten, tijdens de adventstijd en de 40dagentijd is er een passende liturgische schikking.
- Sinds enige tijd ligt er bij de ingang van de kerk een gebedenboek waarin voorafgaand aan de dienst gebedsintenties kunnen worden opgeschreven die later bij de gebeden kunnen meeklinken.
- Rond de kerkdienst is er aandacht voor mensen die voor het eerst in onze kerk komen. Zij worden welkom geheten door de 2e ambtsdrager van dienst bij de ingang van de kerkzaal. Op de tafel in de kerk ligt een

Welkomstboek waar men zijn/haar naam en nadere gegevens kan opschrijven. En er is het "Wie is wie?" boek met de foto's van een groot aantal van onze gemeenteleden.

- Aandacht voor de kinderen in onze gemeente.
Op zondag is er (behalve kinderoppas voor de jongsten) kindernevendienst voor kinderen van 5 t/m 12 jaar. Een aantal keren per jaar wordt er een dienst voor jong en oud gehouden, voorbereid door de predikant in samenwerking met de leiding van de kindernevendienst.
- Enkele jaren geleden is begonnen met "Kerk op Schoot" vieringen, die 5x per jaar worden gehouden, afwisselend op een zaterdagmiddag en een zondagmorgen (direct voorafgaand aan de "gewone" kerkdienst, liefst een doopdienst). Doelgroep zijn hierbij de kinderen van 2 tot 6 jaar, en en passant ook hun ouders en eventuele grootouders. Deze diensten verlopen heel "succesvol". De predikant is daarbij de initiator en bewaakt de voortgang, in nauw contact met de ouders.
- Sinds 2013 worden er een keer per maand "Kerk voor jou" vieringen georganiseerd door de kindernevendienst in samenspraak met ouders van jonge kinderen. Tijdens deze diensten is er een speciaal programma voor kinderen van 6-9 jaar in de Kiem, de benedenruimte van ons kerkgebouw, met een thema dat hen aanspreekt. De dienst begint en eindigt in de kerk en heeft daar een z.g. laagdrempelige start. Vier keer per jaar is deze viering uitgebreid tot een "Kerk voor jou plus" viering, voorbereid door de predikant, de kindernevendienst en ouders van jonge kinderen, waarin de kinderen langer in de kerk blijven en er uitgebreider aandacht voor hen is. De actieve betrokkenheid van de predikant hierbij blijft gezien het belang en "succes", gelijk aan voorheen, mede i.v.m. het beleid met het oog op de generatie van de 30-ers. Hetzelfde geldt overigens voor de diensten van Kerk op Schoot.
- Behalve in de diensten voor jong en oud zijn kinderen ook op diverse andere momenten present in de kerkdienst, zoals in de tijd voor Pasen en op weg naar de Kerst, als er gewerkt wordt met een speciaal project. Zowel in eredienst als op andere plekken willen wij kinderen/jongeren een volwaardige plaats geven in de gemeente.
- Met een zekere regelmaat wordt er een dienst voorbereid door en met de catechesegroep. Die kan het karakter hebben van een zg. Thomasviering .
- Voor zieken en huisgebonden leden wordt de dienst middels een videocamera opgenomen en op een DVD ter beschikking gesteld. Aan langdurig zieken en aan mensen die aan huis gebonden zijn, kan thuis het H.A. aangeboden worden.
- Na de kerkdienst op zondagmorgen is er altijd koffiedrinken. Bij uitstek een gelegenheid om elkaar te ontmoeten. .

- Naast de gewone zondagse diensten zijn er bijzondere vieringen waarbij ad hoc gemeenteleden mede verantwoordelijk zijn voor de liturgische vormgeving (muziekcommissie cantorij, organisten en pianist, lectores/-trices). Ook zijn er regelmatig oecumenische vieringen.
- Tijdens en na de kerkdienst is er periodiek aandacht voor de schrijffactie van Amnesty International, de wereldwinkel, goede doelen als ZOA e.a
- Deze openheid naar buiten is ook belangrijk bij Kerk en Kunst, waarbij er door de betreffende werkgroep naar wordt gestreefd twee keer per jaar een expositie te houden in onze kerk. Kerk naar buiten.

4.2.3 Nieuwe plannen

- Vanaf het moment dat onze predikant een 2/3 predikantsplaats gaat invullen zal de eigen predikant ca 28 keer per jaar voorgaan in de zondagse eredienst. Dat wil zeggen dat voor de overige diensten een gastpredikant wordt uitgenodigd. In rouw- en trouwdiensten zal in principe de eigen predikant voorgaan.
- Het is van belang dat het aantal bijzondere diensten niet te groot wordt en dat deze diensten evenwichtig over het jaar worden verspreid. Ook zal worden voorkomen dat de eigen voorganger vooral in alle bijzondere diensten voorgaat. Eventueel kan hierin ook een gastvoorganger voorgaan.
- Er zal een Liturgische werkgroep worden geformeerd die 4 keer per jaar een andere vorm voor de eredienst zal voorbereiden welke door deze groep wordt ingevuld. Deze groep zal begin oktober 2014 van start gaan.
- In 2015 zal het "Wie is Wie?" Boek een update krijgen.
- Op 1e Kerstdag (ingående 25 december 2014) zal er in de Kiem "kleintje koffie" zijn, waar ook de dienstdoende ambtsdragers aan meedoen.
- Tot slot: m.i.v. september 2014 zal een keer per 2 maanden een dienst van Schrift en Tafel in het verpleegtehuis Mariaoord worden verzorgd, waarin onze predikant zal voorgaan. Tot voor kort was dit 11x per jaar. In het seizoen 2014/2015 zal, samen met de vrijwilligersgroep uit onze gemeente en zo mogelijk in samenspraak en samenwerking met de nieuw aan te stellen pastor van Mariaoord, de invulling van de diensten in Mariaoord nader worden gezien. In juni 2015 zal een evaluatie plaatsvinden en zal de bemoeienis van onze predikant in principe tot drie diensten beperkt worden.

Op deze veelkleurige wijze wordt en zal worden geprobeerd om het samen vieren op zo'n wijze vorm te geven dat dit velen aanspreekt.

4.3. LEREN EN TOERUSTEN

4.3.1 Visie

Uit de Visie (zie Hfdst.1):

"... te LEREN, steeds weer opnieuw met het oor op de Schriften en het oog op de wereld welke weg de mensen kunnen gaan om zelf overeind te blijven en anderen overeind te helpen op weg naar de stad van de vrede."

4.3.2 Beleid

Het onderdeel "leren" is in de gemeenteopbouw een belangrijk element en wordt geconcretiseerd in verschillende vormen, rekening houdend met de verscheidenheid van de gemeenteleden.

Tot op heden wordt dit als volgt uitgewerkt:

- een jaarlijks aanbod van een serie leerhuisavonden aansluitend bij het jaarthema
- diverse gespreksgroepen "In gesprek rond geloof, kerk en actualiteit"
- een kring voor ouders van jonge kinderen waarbij allerlei thema's van geloof en geloofsopvoeding de revue passeren
- een literatuurkring die enkele malen per jaar bijeenkomt rond een recent verschenen boek
- een of twee maal per jaar een zangmiddag in de kerk waarop nieuwe liederen worden geproefd
- enkele malen per jaar wordt er een filmavond gehouden waarbij wordt aangesloten bij het gekozen jaarthema.
- in een oecumenische leeskring die op initiatief van onze gemeente wordt georganiseerd en waar ook diverse r.k. parochieleden van Rosmalen en Berlicum aan meedoen. Daarbij wordt gedurende een seizoen een tevoren afgesproken theologisch boek doorgesproken. Deze kring staat o.l.v. de predikant.
- Verder wordt een aantal malen per seizoen het zogenaamde kerkcafé gehouden, waarbij op een laagdrempelige wijze een maatschappelijk thema aan de orde wordt gesteld. Hierbij kan een bekend persoon van buiten of vanuit de eigen kring worden uitgenodigd om dit thema in te leiden. Maar ook een goede DVD kan de goede opstap bieden tot het

voeren van een verdiepend gesprek. Deze samenkomsten, waarvoor ook de buitenwacht met enige klem wordt uitgenodigd, vinden plaats in een ontspannen sfeer en worden besloten met het heffen van een glas.

- Andere activiteiten waarbij het leren een belangrijk accent krijgt zijn: de ontmoetingsavonden op de abdij en bezinningsavonden rond een specifiek onderwerp.
- De groothuisbezoeken zijn te beschouwen als een vorm van groepspastoraat, een combinatie van “ontmoeting” en “leren”. Deze staan op dit moment ter discussie. Zie daarvoor nader 4.4.2 (Pastoraat).
- De catechese voor jongeren van 12-18 jaar valt primair onder de verantwoordelijkheid van de Jeugdraad, ondersteund door de predikant, die daarvoor de lessen schrijft. Het vormt een onderdeel van het hoofdstuk “leren”.
In 2013 werd door enkele leden van de catechesegroep een succesvolle reis gemaakt naar Taizé. In de komende jaren wordt telkens bekeken of deze reis opnieuw gemaakt kan worden.
- De predikant verzorgt de toerusting van gemeenteleden met een bijzondere taak binnen de gemeente. Voor de contactpersonen is er een jaarlijkse toerustingavond. Wat betreft de leiding en de kindernevendienst en de leiding van de catechese vindt er toerusting plaats wanneer dit nodig wordt geacht.

4.3.3. Nieuwe plannen

In de onder 4.3.2 genoemde activiteiten speelt de predikant bij verschillende activiteiten een centrale rol. Op het moment dat de omvang van zijn aanstelling verminderd wordt van fulltime naar 2/3, heeft dat gevolgen voor het aanbod van het vormings- en toerustingswerk.

Concreet betekent dit:

- De predikant zal minder dan voorheen vanzelfsprekend degene zijn die de activiteiten initieert en draagt. Per activiteit zal dat door de kerkenraad aan het begin van ieder nieuw seizoen worden bekeken.
- Tussen leerhuis en oecumenische leeskring zal een keuze moeten worden gemaakt. Gezien het belang dat gehecht wordt aan de oecumene komt het leerhuis per 2014/2015 te vervallen. Deelnemers aan het leerhuis zullen worden uitgenodigd aan te schuiven bij de leeskring.
- De catechese voor jongeren van 12-18 jaar zal blijvend ondersteuning ontvangen van de predikant, maar deze zal per oktober 2014 geen speciale lessen meer voor deze groep schrijven. De leiding zal zelf in nauw overleg met hem zoeken naar een goede invulling.

En verder:

- Bij voldoende belangstelling het starten van een nieuwe groep met het oog op het doen van belijdenis. Gericht benaderen van jongeren die niet zo lang geleden de catechesegroep verlaten hebben en vaak elders studeren.

4.4. OM ZIEN NAAR ELKAAR

4.4.1 Visie

Uit de Visie (zie Hfdst.1):

" ... OM te ZIEN naar wie deel uitmaken van onze gemeente, met een open oog voor ieders eigenheid en gaven, attent op wat er in het leven van een ieder omgaat."

Dit is een verantwoordelijkheid die de gehele gemeente aangaat.

4.4.2 Beleid

Dit omzien naar elkaar krijgt op allerlei manieren gestalte. Langs informele weg, b.v. bij het koffiedrinken na de kerkdienst, maar ook op allerlei gerichte manieren. Het zoveel mogelijk toebedelen van taken aan gemeenteleden, hoe gering ook, ook op het vlak van het onderlinge pastoraat, kan medewerken aan een levende gemeente. Kerk-zijn houdt niet op na de zondagse kerkdienst.

Op dit moment gebeurt dit door:

- bezoekwerk door contactpersonen, ouderlingen pastoraat en predikant. De laatste neemt daarbij een centrale positie in.
- contactmomenten met alle gemeenteleden op 2 momenten van het jaar: als het nieuwe jaarboekje wordt rondgebracht en bij de Aktie Kerkbalans.
- lange tijd leverden de groothuisbezoekavonden een belangrijke bijdrage aan de onderlinge band tussen de leden in de diverse wijken. Er is echter twijfel ontstaan of de vorm van deze groothuisbezoekavonden nog aanspreekt omdat in het recente verleden de belangstelling soms erg gering was. Er wordt binnen de pastorale raad nagedacht over alternatieve vormen voor het groothuisbezoek.
- het bezoeken van nieuw-ingekomenen is een belangrijk punt. Zij vormen immers voor een belangrijk deel de nieuwe aanwas binnen de gemeente. Met het oog daarop is een speciaal protocol ontwikkeld (zie beleidsplan Pastorale Raad (bijlage Ia)
- Sinds enkele jaren is er in onze gemeente de zomerbezoekmand waarbij mensen wordt uitgenodigd om in de vaak stille zomerperiode bezoek te krijgen dan wel bij iemand op bezoek te gaan.
- crisispastoraat valt onder verantwoordelijkheid van de predikant die eventueel kan verwijzen naar andere professionele hulpverleners.

- de bloemen uit de kerk gaan na de kerkdienst naar een zorgvuldig gekozen adres in de gemeente. Ook worden er bij wijze van meelevens kaarten gestuurd die door de kerkgangers zijn ondertekend. Ook wie jarig is en 75 jaar of ouder is geworden ontvangt een hartelijke felicitatie.
- in de kerkdienst is bij het voorgaan van de eigen predikant bij de voorbeden aandacht voor wie het in de kring van onze gemeente moeilijk hebben. Bij de ingang van de kerk ligt een gebedenboek waarin voorafgaand aan de dienst gebedsintenties kunnen worden opgeschreven die later bij de gebeden kunnen meeklinken.
- Een andere mogelijkheid van ontmoeting is het Kerkrestaurant, dat enkele malen per jaar op initiatief van een groep gemeenteleden wordt georganiseerd in de benedenruimte van de kerk. Maximaal 60 mensen, groot en klein, van binnen en van buiten de gemeente, kunnen aanschuiven voor een maaltijd. Dit vanuit de filosofie dat samen eten mensen dichterbij elkaar brengt.

4.4.3 Nieuwe plannen (zie uitgebreider Bijlage Ia, Deelbeleidsplan Pastorale Raad)

Zowel door kerkenraad als gemeente wordt het belangrijk gevonden dat aan de pastorale zorg door de predikant, ook bij een kleiner dienstverband zo weinig mogelijk afbreuk wordt gedaan. Daarom is het pastoraat gespaard en werkt verkleining van zijn taak m.n. door op de andere werkvelden. Overigens doen zich m.n. in het werkveld van de pastorale zorg ook nieuwe prioriteiten voor die tijd en aandacht vragen, ook van de predikant.

Daarbij gaat het m.n. om hetgeen al in hfdst. 2. (Uitgangspositie - Wat ons gegeven is) werd geconstateerd: velen komen van elders en het wortelen hier kan lastig zijn. Dat geldt in het bijzonder voor de generatie van de 30-ers. De afgelopen jaren is daar al volop aandacht aan gegeven, o.a. in de diensten van Kerk op Schoot en in de kring van ouders van jonge kinderen. Maar hier zal in de komende jaren extra aandacht gegeven moeten worden door:

In het seizoen 2014-2015 zal hier samen met de groep 30-ers over worden nagedacht en zullen ideeën worden verzameld die vervolgens een concrete uitwerking kunnen gaan krijgen in de daarop volgende seizoenen. Hiervoor zal een werkgroep 30-ers in het leven geroepen worden.

Verdere nieuwe plannen:

- Vanaf het moment dat de predikant een 2/3 predikantsplaats gaat invullen zal bezoekwerk aan ouderen, zieken of andere gemeenteleden in eerste instantie door pastorale ouderlingen en leden van de wijkteams gedaan worden en niet door de predikant. Ook het bezoeken van nieuw-gekomenen zal door pastorale ouderlingen en andere daartoe aangestelde gemeenteleden gedaan worden.

De predikant kan op eigen initiatief of op verzoek natuurlijk nog steeds bezoekwerk blijven verrichten.

- De predikant blijft de eerst aanspreekbare persoon voor het crisispastoraat.
- Open huis pastoraat. Kort geleden stelde iemand in de zomermaanden zijn tuin open voor ontmoeting en gesprek. De pastorale raad volgt dit en soortgelijke initiatieven met grote aandacht. Zo nodig kan ondersteuning gegeven worden.
- N.a.v. de laatst gehouden toerustingavond voor contactpersonen zal in 2015/2016 op initiatief van de pastorale raad aandacht gegeven worden aan het onderwerp "euthanasie".
- Groothuisbezoeken: het zoeken naar een mogelijk nieuwe invulling die uiterlijk 2015/2016 zal worden gerealiseerd

4.5 DIENEN

4.5.1. Visie

Uit de Visie (zie Hfdst.1):

"... te DIENEN, elkaar te verplichten, te doen wat we zeggen en te zeggen wat we doen. Kiezend voor wie kwetsbaar is en geen helper heeft, veraf en dichtbij."

4.5.2. Beleid

Diaconaal: aan de noden van de wereld, dichtbij en ver weg, wordt ruim aandacht besteed.

De diakenen zijn in het bijzonder geroepen tot:

- De dienst aan de tafel van de Heer en het inzamelen en uitdelen van de liefdesgaven.
- De dienst van barmhartigheid in gemeente en wereld.
- De toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping.
- De verzorging van de vermogenrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard.

In onze gemeente wordt hieraan onder meer invulling gegeven door:

- Individuele hulpverlening.
- Het organiseren van seniorenmiddagen
- Het verzorgen van attenties voor 70+ leden van de gemeente, en in samenwerking met de vrijwilligers op Mariaoord, voor de ouderen en zieken op Mariaoord.
- Deelname in de oecumenische werkgroep diaconie in Rosmalen.

- Het ondersteunen van mantelzorgers.
- Het steunen van een koffiedoosproject voor een elk jaar wisselend doel.

Voor een completer overzicht van de visie en werkzaamheden van de diaconie wordt verwezen naar het diaconaal deelbeleidsplan (bijlage Ic).

4.6. BEHEER EN FINANCIËN

4.6.1. Visie

Aan de hand van de inkomsten en uitgaven van onze gemeente in de afgelopen jaren en aan de hand van de leeftijdsopbouw van onze gemeenteleden, heeft het College van Kerkrentmeesters (CvK) een inschatting gemaakt van het beloop van de inkomsten in de komende jaren. Ondanks het feit dat de laatste drie jaren een stabilisatie liet zien van de inkomsten uit de Aktie Kerkbalans is het de verwachting dat de inkomsten en de liquide middelen de komende jaren zullen afnemen. Door de wijziging van een fulltime naar een 2/3 predikantsplaats in onze gemeente met ingang van 1 oktober 2014, voorziet het CvK een herstel tot een gezonde financiële situatie op de korte termijn (2014-2017). Voor de wat langere termijn (na 2017) moet opnieuw bezien worden hoe de ontwikkelingen op financieel vlak verlopen en welke formatie predikantsplaats mogelijk zal zijn. Hiervoor zal een meerjaren begroting worden opgesteld die jaarlijks zal worden bijgesteld aan de hand van de financiële ontwikkelingen binnen de gemeente.

4.6.2 Beleid

Het College van Kerkrentmeesters heeft als taak het beheer van de materiele zaken van de gemeente, uitgezonderd de diaconale taken, met als doel het scheppen of behouden van de financiële randvoorwaarden die noodzakelijk zijn om een gemeente te kunnen zijn. Daarbij rekent het CvK tot haar taken:

- Het beheer van het kerkgebouw en de pastorie
- Het beheer van de begraafplaats
- De verantwoordelijkheid voor een aantal zaken in en om de eredienst
- Het faciliteren van de werkzaamheden van de Liturgische Werkgroep, de Werkgroep Vorming en Toerusting en van de Pastorale Raad
- De geldwerving met het oog op de uitvoering van bovenstaande taken
- Het jaarlijks evaluatiegesprek met de predikant
- Ledenadministratie en archiefbeheer
- Communicatie met de gemeente

Voor de verdere uitwerking van deze zaken verwijzen wij naar het Deelbeleidsplan van het CvK (Bijlage Id).

4.6.3 Nieuwe plannen

- Naast het voorliggende Deelbeleidsplan van het CvK zal jaarlijks een jaarplan worden opgesteld met actieplannen die aan de kerkenraad zullen worden voorgelegd en waarover achteraf verantwoording zal

worden afgelegd. Een dergelijk jaarplan leidt tot verbetering van de agendering en tot een transparant beleid van het CvK.

- Voor de toekomst wordt nagedacht over andere momenten van geldwerving en speciale acties voor geldwerving.
- Het CvK zal een nog actievere houding aannemen t.a.v. het werven van subsidies voor projecten als het groot onderhoud van het kerkgebouw.

4.7 Publiciteit

Er zal een werkgroep worden geformeerd die als taak krijgt nieuwe vormen van publiciteit te ontwikkelen, waardoor nog meer mensen dan nu zich aangesproken kunnen voelen over zaken die onze gemeente aangaan. Ook de vormen van onze huidige informatievoorziening zullen onderzocht worden op hun effectiviteit en waar nodig gewijzigd worden.

5. SLOT - KERK NAAR BUITEN IN OFFICIËLE CONTACTEN

Op diverse plaatsen in dit beleidsplan is aandacht gegeven aan "Kerk naar buiten". Bv. toen het ging over het belang van gastvrijheid rond de wekelijkse eredienst en bij activiteiten van vorming en toerusting, zoals het kerkcafé. Daarnaast zijn er uiteraard de officiële contacten binnen de plaatselijke oecumene en het bredere verband van de PKN.

5.1 De oecumene

Reeds eerder werd melding gemaakt van de warme contacten die bestaan met de r.-k. parochie van Berlicum. Er is een oecumenische leeskring (zie vorming en toerusting). Daarnaast is er zo nu en dan een oecumenische dienst, bv. rond de gebedsweek voor de eenheid. M.n. openluchtdiensten (op Engelenstede) blijken bijzonder inspirerend te zijn. Tot voor enige tijd waren er in de 40dagentijd wekelijks avondgebeden. Daar is gezien de geringe belangstelling een punt achter gezet. Voorts zijn er oecumenische contacten met de r.-k. ouderenorganisaties in Berlicum en Rosmalen. Onze predikant was de afgelopen jaren direct betrokken bij de kerst- en paasvieringen en geeft langs deze weg in deze kring gezicht aan onze gemeente.

Nieuwe plannen

In veel kerken staat de oecumene op een laag pitje. Dit wordt ondermeer veroorzaakt door het feit dat diverse gemeenten en parochies in deze tijd van krimp en herstructurering de handen vol hebben aan zichzelf. De ontmoeting en samenwerking met elkaar kunnen echter juist ook een belangrijke hulp zijn om te werken aan een aansprekende wijze van kerk-zijn. De kerkenraad vindt het daarom van belang dat bestaande vormen van samenwerking worden gehandhaafd en zo nodig versterkt. Ingezet zal worden op een vaste regelmaat van oecumenische diensten: jaarlijks in januari rond de gebedsweek voor de eenheid en tweejaarlijks in de zomer in een openluchtdienst. In de afgelopen jaren is gewerkt met een voorbereidingsgroep die gaandeweg omlijnde contouren heeft gekregen. Het is van belang deze groep een vaste plaats te geven. Daarbij kan onze predikant, bij een verminderde formatie (2/3), een iets minder leidende rol vervullen.

Zijn betrokkenheid bij vieringen van de ouderenbonden rond Kerst en Pasen blijft zoals voorheen.

5.2 Andere PKN gemeenten en classis

Tot nu toe zijn er incidentele contacten met andere PKN-gemeenten in de directe omgeving. Daarbij kan m.n. gedacht worden aan Den Bosch, St. Michielsgestel en Heeswijk-Dinther. Waar het eigen gemeente-zijn brozer wordt kan de gedachte post vatten dat samenwerking geboden is: samen sta je sterk. De mogelijkheden daartoe zullen nader worden verkend, maar moeten naar de mening van de kerkenraad niet worden overschat. Waar Berlicum-Rosmalen zelf al een groot gebied beslaat met twee heel verschillende woonkernen, kan schaalvergroting met zich meebrengen dat men zich minder betrokken voelt.

De kerkenraad hecht belang aan een actieve betrokkenheid bij de classis middels de eigen afvaardiging. Tot voor kort maakte onze predikant gedurende geruime tijd als co-voorzitter deel uit van het Breed Moderamen. De kerkenraad verheugt zich over de positieve berichten over sfeer en inhoud van de classicale vergaderingen. De bezinning in dit bredere verband kan stimulerend zijn m.h.o. de eigen gemeente. Zo sprak de kerkenraad in het spoor van de classis uitvoerig over de dooppraktijk.

Vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van 30 juni 2014

De voorzitter:

De scriba:

S. Middelkamp

J.E. Bosch-Versteeg

Bijlagen

I Deelbeleidsplannen van de diverse raden

a. Pastorale Raad

b. Jeugdraad

c. Diaconale Raad

d. College van Kerkrentmeesters

II Werkplan predikant bij 2/3 formatie

III In het spoor van de jaarthema's